

Tehillim- Psalms for the Ages - Chapter 30 (Part II)

לעצ' שלום ישעיה ז"ל בן ר' יצחק מרדכי פישל

WIT 5/21/14

1. תהלים פרק ל

א מזמור שיר חנפת הבית לדוד: ב ארוממך יהוה כי דליתני ולא שמחת איבי לי: ג יהוה אלהי שועתי אליך ותרפאני: ד יהוה העלית מן שאול נפשי חיייתיני מירדתי [מירדתי] בור: ה זמרו ליהוה חסידיו והודו לזכר קדשו: ו כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ללן פכי ולבקר רנה: ז ואני אמרתי בשלוי בלא אמוט לעולם: ח יהוה ברצונך העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל: ט אליך יהוה אקרא ואלאדני אתחנן: י מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך: יא שמע יהוה וחנני יהוה היה עזר לי: יב הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה: יג למען | יזמרה כבוד ולא ידם יהוה אלהי לעולם אודך:

1. A psalm; a song of dedication of the House, of David. 2. I will exalt You, O Lord, for You have raised me up, and You have not allowed my enemies to rejoice over me. 3. O Lord, I have cried out to You, and You have healed me. 4. O Lord, You have brought my soul from the grave; You have revived me from my descent into the Pit. 5. Sing to the Lord, His pious ones, and give thanks to His holy name. 6. For His wrath lasts but a moment; life results from His favor; in the evening, weeping may tarry, but in the morning there is joyful singing. 7. And I said in my tranquility, "I will never falter." 8. O Lord, with Your will, You set up my mountain to be might, You hid Your countenance and I became frightened. 9. To You, O Lord, I would call, and to the Lord I would supplicate. 10. "What gain is there in my blood, in my descent to the grave? Will dust thank You; will it recite Your truth? 11. Hear, O Lord, and be gracious to me; O Lord, be my helper." 12. You have turned my lament into dancing for me; You loosened my sackcloth and girded me with joy. 13. So that my soul will sing praises to You and not be silent. O Lord, my God, I will thank You forever.

Approach #1:

2. רד"ק תהלים פרק ל פסוק יב

(יב) הפכת מספדי למחול לי. שהייתי מתאבל על נפשי אם תאכר, ואתה בשרתני ואמרת לי על יד נביאך: גם ה' העביר חטאתך לא תמות (שם), הנה הפכת מספדי למחול לי. פתחת שקי, שאזרתי והתעניתי על חטאי, פתחת אותו בבשורתך. ותאזרני שמחה, תחת השק:

Approach #2:

3. מצודת דוד תהלים פרק ל פסוק יב

(יב) הפכת – הלא רבות פעמים הפכת מספדי למחול והשק אשר שמתי על מתני בעבור האבל והצער הלא התרת אותו מעלי ואזרתי בשמחה לזה גם עתה חנני:

Approach #3:

4. בראשית פרק מו

א ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק: ב ויאמר אלהים | לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב | יעקב ויאמר הנני: ג ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא מרדה מצרימה פי לגוי גדול אשימך שם: ד אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך:

1. And Israel and all that was his set out and came to Beer sheba, and he slaughtered sacrifices to the

God of his father Isaac. 2. And God said to Israel in visions of the night, and He said, "Jacob, Jacob!" And he said, "Here I am." 3. And He said, "I am God, the God of your father. Do not be afraid of going down to Egypt, for there I will make you into a great nation. 4. I will go down with you to Egypt, and I will also bring you up, and Joseph will place his hand on your eyes.

5. רש"י זרעית פרק מו פסוק ח

לאלהי אביו יצחק - חייב אדם זכבוד אביו יותר מזכבוד זקנו לפיכך תלך זינחך ולא זאזכרם:

6. ספר סדורו של שבת (הובא בעיטורי תורה דף 415)

ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק... רש"י הרמב"ן בשם חז"ל מתקשים למה יצחק ולא אברהם?
יש לומר, הנה הדין לפי חז"ל (ברכות, נד): חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה. ויש שני סוגי הודיות: א. כשיש לו צרה וניצל ממנה מודה לה' על מה שניצל. אבל יותר טוב היה לו לא היה קורה כלל המקרה המעציב, כי בכל אופן היה לו צער ממנו. ב. אוהבי ה' אינם מרגישים בצערם, ומודים לה' שעל ידי הצלתם נתגדל שמו של הקב"ה, כמו הצלת אברהם מאור כשדים ודניאל מגוב אריות. כי לא יוכל להתקדש שם ה' אם לא תהיה מקדם סכנת הרעה.
ולכן, אחרי הנסים שקרו את יוסף ונתקדש שם שמים במתרון החלומות, היו חביבות בעיניו הצרות - וזבח לאלהי אביו יצחק, כי מדתו של יצחק דין, חבב תודה החיוב עסי דין על הצרה שהיתה לו עד עתה. סדורו של שבת

7. The Hirsch Psalms (30:12)

הפכת וגו' "Once the experience of suffering caused me to come to this conclusion and thus to return to God, I came to the realization that the very same event which I first deplored as a step toward the grave was actually one of the most blissful import. Hence, instead of putting on sackcloth, I girded myself with new, joyful energy. For the fact that the Lord did not keep me in my state of prosperity which threatened to cause my moral stagnation, but instead sent me a reprimand in the form of suffering, was ample proof to me that the Lord still had confidence in my ability to improve further, and that He still expected me to perform achievements of faithful service in my life."

8. ויקרא פרק י

א ויקחו בני־אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחַתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: ב וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי יְהוָה: ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אֶהֱרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה | לֵאמֹר בְּקִרְבֵי אֶקְדֹּשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדַם אֶהֱרֹן:

1. And Aaron's sons, Nadab and Abihu, each took his pan, put fire in them, and placed incense upon it, and they brought before the Lord foreign fire, which He had not commanded them. 2. And fire went forth from before the Lord and consumed them, and they died before the Lord. 3. Then Moses said to Aaron, "This is what the Lord spoke, [when He said], 'I will be sanctified through those near to Me, and before all the people I will be glorified.'" And Aaron was silent.

9. רש"י ויקרא פרק י פסוק ג

וידם אהרן - קבל שכר על שתיקתו. ומה שכר קבל, שנחייחד עמו כדיבור, שנאמר לו לצדו פרשת שחויי יין:

10. Artscroll Commentary on Sefer Tehillim (page 366)

(8)

(A)

Rabbi Israel of Rizhin explained this verse: Some people complain when God afflicts them. Others accept pain more graciously and make no utterance. However, inwardly they seethe with anger and resentment. A much higher level of resignation to God was achieved by Aaron the High Priest whose reaction to the death of his two sons, Nadav and Avihu, was *ימים אָהֵרִן* 'and Aaron was completely still' (Lev. 10:3). [שתיקה means external 'silence', דומם means to be internally 'still' like a דומם 'an inanimate object'.] He accepted God's ac-

tion with complete calm. But David was even greater. He did not merely accept punishment, he welcomed it, for he saw with clarity the tremendous benefits reaped by his soul as a result of God's criticism and rebuke. As God smote him, he sang *למען תִּשְׁקַךְ כְּבוֹד* 'So that my soul will sing to You'. *וְלֹא יוֹדֵם* 'and I will not be still' i.e. like Aaron, 'HASHEM the Merciful, even when You are *אֱלֹהֵי* 'my God' of Judgment — i.e. under all circumstances, both good and bad — *לְעוֹלָם אֲדַבֵּר* 'Forever will I thank You. ^{טו}

11. מלבי"ם תהלים פרק ל פסוק יג

(יג) למען יזמרך כבוד, כדי שהנפש שבי שנקראת בשם כבוד יוכל לזמרך, ולא ידום ויפסק ע"י המיתה מן נעים זמרות ישראל, וא"כ אחר שעקר התכלית שבעבורו החיית אותי, היה כדי שאזמר לך לכן גם אני אעשה כן וה' אלהי לעולם אודך:

12. ספר עיסורי תורה פרשת שמיני דף 53

ר' ליפמן, חותני אמר: חז"ל מרימים על נס שתיקתו של אהרן על מות נדב ואביהו. הישי בשם תורת כהנים מביא שאהרן "קבל שכר על שתיקתו ומה שכר שנתייחד עמו הדבור שנאמרה לו לבדו פרשת שתוי יין", אבל יותר גדול מה שנאמר אצל דוד: "למען יזמרך כבוד ולא ידום" (תהלים ל, י). אפילו בעצמת הצער והכאב, המשיך לומר אל ה' ולא ידום... כן, דבר נמלא — אמר חרבי מקוצק.

(3)